

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden Februárius' 25 - dik napján, 1817 - dik esztendőben.

Frantzia Ország.

A' folyó hónap' 11 - dikén ilyen fontos jelentést vitt a' Királytól Hertzeg Richelieu, a' külső dolgokra ügyelő Minister, a' Követek' kamarájába: —“

„Uraim! A' Király megparantsolta nekünk, hogy azon alkudozásnak resultátumát, mellyet ő Felsége azon terheknek könnyebbítése végett, mellyek az országban az 1815 - dik esztendőbeli békeskötésnek feltételei szerint fekszenek, kezdett és folytatott, előtekbe terjeszsem. Ő Felségének a' maga népei eránt viseltető szeretete, azon ohajtásokat, mellyek ezen kamara előtt nem régen kifejeztettek, jóval megelőzte vala. Ő Felségének minden iparkodásai, minden gondoskodása, erre a' kívánatos 's az ő Felsége szívének ilybetses célzásra valának intéztetve, 's mind ezeknek legédesebb gyümölsét ma kapja az ő Felsége atyai szorgalmatossága. Örömmel jelentjük, hogy egy finantziai törvénynek felvétele által, a' melly szerint a' hitelnek jó fundamentumon fekvő eszközei által a' mi jövedelmeink, költségeinkel és terheinkel mérséklésbe vétettévé, a' folyó esztendőbeli szükségünk elegendő segedelem kútfők által fedeztetnek, 's az úgynevezett Elfoglaló armáda, egyötöd részszel az az 30 ezer emberekkel kevesítettik, 's következésképpen azon költségünk is, melly ezen armádára nézve kívántatott, egyötöd részszel alább szállott. —

„Azt is tudtokra adni köteleztetünk, Uraim, hogy a' Szövetséges Udvaroknak Ministereikkel tett egygyezések szerint, a' seregek zsoldjának felemeltetése, melly a' ezen esztendőre való költségeink' laistromában, 25 millió Frankokra tétetté, csak idő haladás után történik. Fájdalom, hogy ekképpen ez az időhaladásbeli könnyebbülés a' mi jelenlévő terheinknek semmi kisebbülést nem okozhat. Az eleségnek rendkívül való megdrágulása, a' katonaság' tartására kívántató költségnek neveltetése által, mellyet a' nálunk lévő seregeknek élelmekre fordítani tartozunk, fel hág annyira, mint a' mennyi hasznot az engedtetett időhaladásból veszünk. Az Ország- lószék ki fogja hirdetni azt a' számadásbeli különbséget, melly ilyen képpen a' mi ezen esztendőre való valóságos költségeink, 's meg azon felszámlálás között eléfordult, találtatik. —

„Azon kész pénzekből álló summának lefizetésében is, mellyet Frantzia ország a' Szövetséges Hatalmasságoknak, az ő károk' megfordításául ígért, módosítások fognak ezen esztendőben történni, mellyek által nekünk annak lefizetése, a' nélkül, hogy a' kötések mellől el kellene állani, sokkal könnyebbé tétettetik. Örövendjünk, Uraim, állapotunknak ezen szerentsés jobbulásán, mellyet nekünk Királyunk' böltelessége szerzett. Mi ezt annak az álhatos hathatóságnak, a' melly szerint ő Felsége a' törvényeknek uralkodását minden alattvalókra egyenlően kiterjeszti; annak

a' hűségnek, mellyel a' magunkra válalt kötelességeket teljesítjük 's folytában teljesíteni hajlandók vagyunk; a' Frantzia nép' előkelllettséggel való maga' elszánásának, 's annak a' bátorságnak, melly a' törvényhozó hatalom' három ágazatai között való egygyességnek következése, köszönhetjük. Köszönhetjük továbbá, uraim, a' Szövetséges Hatalmasságok' Ministerei' felséges characterének, mint a' magok' Monárkháik' Frantzia országéeránt való barátsága' hűséges tolmácsolóiknak, 's annak a' hajlandóságnak, mellyel Frantzia ország ezen Monarkhák eránt, szívében viseltetik. Köszönnyük végezetre mind ezeket a' Szövetséges vevérek' nemes, önnön-haszonkeresésnélkülvalóságoknak, kik a' magok nagy lelkű fő vezérjeknek példája szerént, a' Frantziáknak törvényes egyenességébe helybeztetik sokkal inkább a' magok bízakodásokat, mint seregeiknek nagy számába. —

„Azon kötéseknek ily szerentsés módosittatása, a' mellyektől több keménységet várhattunk volna, szerentsés jövendőt mutató elő jel Frantzia országra nézve; ez Európának hosszas békességet ígér, oly békességet, melly a' Monarkhák között uralkodó egygyességet a' népek között is állandó módon meg fogja fundálni.“

Alig hogy a' Minister ezen utolsó szakat kimondotta, azonnal az egész gyűlés leírhatatlan örvendezéssel 's elragadtatással kiáltotta: *Éljen a' Király!* — Azután meghatározta a' kamara, hogy megköszönő követséget küldjön a' Királyhoz. — Ugyan ezen napon a' Pairek' kamarájánál is hasonló jelentést tétetett a' Király; mellyet ez is hasonló örvendezéssel fogadván, hasonló megköszönő követséget határozott a' Királyhoz.

Ugyan ezen tárgyrol a' *Monitör* is adott ki egy hivatalszerént való, környűlállásos tudósítást, melyben az ezen armáda' megkissebbítettését illető kötésnek tzikelyeit, 's azon környűlállásokat fejezik-

ki a' négy nagy Fejedelmeknek Párisban lévő Követeik, mellyek által az ő Monarkháik ezen új eszközköz való nyúlásra indítottak.

Nagy Britannia.

Febr. 5-dikén azt kerdezte Lord Holland a' Parlamentum' felső házában a' Ministerektől, hogy megkapta-e már az Angliai kintstár azokat a' 12 millió Frankokat Frantzia országtól, mellyeket XVIII-dik Lajos a' maga Angliában való lakása alatt itt költsön vett, 's a' melyeknek megfizetetését a' Követek kamarája meghatározta? — Lord Liverpool úgy felelt, hogy néki nem jut most eszibe, hogy mi történt ezen summával. Tudja, hogy egy biztoság van kineveztetve, melyre a' van bizva, hogy az Angluslakosoknak a' Frantzia kintstárhoz lehető kívánságaikat annak terjeszse eleibe: de arról, hogy a' Frantzia Országlószék, ezen adósságból valamit valakinek megfizetett volna, semmit sem tud. — Lord Holland a' Ministernek ezen feleletéből azt hozta ki, hogy a' Frantzia Országlószék ezen adósságot az Auglus kereskedőknek még mind ez ideig le nem fizette: de néki (Lord Hollandnak) azzal, hogy ezt a' kérdést tette, éppen nem az a' célzása, hogy ezen adósságnak megfizetetését sürgesse. —

Lord Lauderdale ezen beszélgetésből a' Frantzia országlószék által Angliában költsönözött 300 milliók felől való tudakozódásra vett alkalmatosságot. Azt kerdezte, hogy az ezen költsönözést illető alkudozásokban vett-e az Angliai Országlószék valami részt; és hogy magára valóta-e ezen Országlószék, egyenesen vagy melleleg, az ezen költsönnek visszafizettetéséért, vagy az ezért való interes' megfizetetéséért, a' kezességet? Lord Lauderdale úgy itél, hogy az Angliai Országlószéknek nem csak hogy elő segélleni nem kellett volna egy ilyen alkudozást, hanem sőt inkább, mint az egyéb efféle esetekben szokás, egy megintés által tudtára is

kellott volna adni a' Bankónak, hogy az Angliai Országlószékek ezen költsönözéshez semmi szava nints, és ő sem a' tőkepénzuek visszafizettetéséért sem az érdeknek megfizettetéséért, kezességet telyességgel nem vállott. — Végezetre nyilvánással kimondotta Minister Lord Liverpool, hogy az Országlószék ezen költsön adott 300 milliókért semmi kezességet nem vállott, és ezen költsönözésnek munkájában semmi részt nem vett, 's venni sem fog, 's a' Frantzia Országlószék ezen tekintetben nem tsak a' Londoni, hanem a' Párisi, Frankofurtumi, Amsterdami, és Hamburgi nagy kereskedő házakhoz folyamodott, 's egyenesen ezekkel alkudozott. Végezetre kijelentette Lord Lauderdale, hogy azt fogja egy közelébbi ülésben kívanni, hogy a' Ministerek mind azokat a' hivatalszerént való irásokat, mellyek ezen Frantzia költsönözésre nézve kezeknél vannak, terjeszszék a' Parlamentum eleibe.

Ugyan ez' nap' délutáni 2 órakor audientziára botzátotta a' Régens Princz a' Londoni Polgármestert, a' ki 13 Senátorok és számos egyéb politziai 's törvényszéki tisztviselők által kísértetvén azt a' Londoni Tanátsban meghatározott szerentséltető köszöntést vitte oda, melly a' Princz ellen Jan. 28-dikán elkövetett gonoszságot illeti.

Febr. 6-dikán oly számos udvarlás volt a' Régens Princznél, a' milyenre mostanság nem emlékeznek. Ennek a' nagy Udvarlásnak is a' Princz' személye ellen elkövetett gonoszságért való bánkodásnak, 's a' veszedelemből tsak nem tsuda által történt kimenekedésen való örvendezésnek kijelentése, volt a' tárgya. Legelőbb Miklós Orosz Nagy Hertzeg érkezett meg az Udvarba. Az Austriai, Belga, Szakszoniai, Spanyol, Frantzia, Orosz, Portugallus, Bavarus, Dánus, Würtembergi, Török, és Svétziai Követségi személyekkel egyetemben valami 1100 személyek részesültek ezen udvarlásban. Sok más főszemé-

lyek jelen voltak itt, kik között említik Canterbury és Yorki Érsekeket 9 Püspökökkel, a' főbb polgári tisztviselő karokat, 's a' Londoni Polgármestert a' Londoni külömbkülömb gyülekezeteknek előjáróikkal egygyütt. —

Scott Tamást; ki a' Januarius' 28-dikán a' Princzre való hajgáldozásért elfogáttatott 's politziai vizsgálódás' alá vonattatott vala, Febr. 5-dikén újabban kikérdezett, de most se vallott semmit. Mint bizonyságokat, a' Lovas testörző seregből egy Hadnagyot, egy Káplárt, 's még vagy három egyéb személyeket is kérdőre vontak: de ezeknek vallástételeik is kedvező volt inkább mint ártalmas Scottra nézve, melynek következése a' lett, hogy őtet három féle, úgy mint, egy 200, egy 100, és még egy 100 font Sterlingeiből álló Cautióra, azonnal kibotsátották a' fogházból, miathogy a' Prókatora mindenféle Cautióknak nemeit magára vállotta.

Middlesexnek, anaak a' Grófságnak, melynek London a' fő városa, tisztviselő karjai, tudósításokat függesztettek ki az utzákra, melly által minden házak tulajdonosaiknak, mesterembereknek, 's boltosoknak jóvalltatik, hogy gyermekeiket, tselédjeiket, és minden munkásaikat tartóztassák-el azon öszszegyülekezésen való megjelenéstől, melly, az előre való hiradások szeréat, Februarius' 10-dik napján a' Spafiel di mezőn tartatui fog, mi velhogy az előjárói karok meghatározták, 's oly előre való rendeléseket tettek, hogy mind azok ellen, kik a' tsendességet megzavarni megpróbálják, törvényes eszközökkel fognak bánni. — Átaljában vévén, minden tekintetben megtétették a' politziai előjárók az előrevaló vigyázásbéli készültek erre a' napra, Februarius' 10-dikére, ne hogy ekkor is valami afféle lármák történnyenek, mint Dec. 2-dikán történtek vala.

Spanyol Ország.

A' Párisi levelek egy cikkelyt adtak.

**)

ki a' Madridi újságból, mellyet ez Jan. 28-dikán hirdetett-ki, és a' melly nagy felmagasztaltatására szolgál Ferdinandus Királynak: —“

„A' mi nagyon szeretett Fejedelmünk meggyőződve lévén affelől, hogy a' vigyázóság az igazságot bátorságba helyhezteni, hogy a' nem gyanított kegyelmek a' Fejedelm' jámbor kegyességét legnagyobb fényességben mutatják-ki, hogy az igazságos és kegyes szívűség, a' Státusnak életét 's a' népeknek ditsősségét teszik, esmeretlenül és csak a' maga testörző seregének Kapitánya Hertzeg Alagon által kísértetvén, Januárius' 21 dik napján reggel bement a' nagy (criminalis) bűnösök' tömletzébe, 's annak még a' legsetétebb részein is meglátogatta a' szerentsétleneket, hogy panaszait 's inségeiket maga megérthesse. A' részrehajlás és halogatás nélkül való igazságtételt ajánlotta a' tisztviselő'knek, könyörületességgel öszszetsátólva. Szívbeli jószágának és emberiségének legnyilvánosabb jeleit mutatta ő Felsége. Mindent megnézett és megvizsgált. Ámbár a' bűn undorodást gerjesztett benne: magára a' bűnösre mindazáltal legnagyobb lelki szánakozással nézett. Minekutánna a' legsetétebb helyeket is ekképpen megnézegette volna, azokban a' szobákban, mellyek a' legkegyetlenebb executióknak helyeik, a' kínzó szerszámokra vetvén szeméit a' Monarkha, azonnal azt parantsolta, hogy tüstént tűzbe hánnyák 's égessék-meg őket, hogy ezen pokolbeli makhinának (a' torturának) többé még csak nyoma se' lássék. Egyszer-miuda városnak egyébfogházaibolis elenyésztetett minden effele kínzó szerszámokat, annyira, hogy ezen rút dolgoknak még emlékezetét is kitöröltetni kívánna az emberek' elméjéből. E' valósággal egy nagy Ferdinandushozillótselekedet! Aranybetűkkel való felmetzetést érdemel, hogy a' jövődó világ olvasván, háládatosságra ragadtassek általa. Ditsértessék érette Királyi nagy neve!“

Az Amerikába készülő expedízióról egy magános tudósítást adtakki az újságlevelek, a' melly Jan. 24-dikén indult Madridból: — „A' nagy expedízió, úgy mond, melly a' mi Amerikai plánta tartományainkba van rendeltetve, a' Hadi Minister-től a' fő vezérhez Generális Odonelhez küldetett parantsolat szerént, sietve útnak fog indulni. Az oda tartozó tisztekhez parantsolat ment, hogy haladék nélkül jelenyenek - meg Regimentjeiknél Andalusában. Ezen Regimentek armádiáinknak virágát teszik. Ezen az expedízió fekszik Spanyol országnak a' maga Spanyol tartományaihoz való reménsége. Mintmondják olyan útasítások vannak Odonel eleibe adattatva, hogy engesztelő eszközök által iparkodják vissza téríteni az eltévedteket. Proklamátziót is véghetetlen sokat nyomtatnak, a' mellyek hajóra rakattatván ugyan ezen expedízióval egygyütt küldetnek-el. Botsánatról 's a' történetekről való elfelejtkezéstről van szó benne; az Amerikai népnek mindenféle kereskedésbeli kedvezések, 's az eddigvalónál nemzetibb kormányoztatás, ígértetnek. Az insusgens tisztekre nézve oly ígértet tétetik, hogy rangját és fizetését mindenik megtartja, a' mellyik az insurgensek' ügyétől eláll. Fenn-tartotta magának a' Király, hogy az olyanokat, kik ezen elállásban első példát adnak, különösen meg fogja jutalmaztatni.“

Spanyol Amerika.

A' Londoni újságok egy levelet adtakki Rio-Janeiróbol, a' melly innét Nov. 28-dikán indult, 's így fejezi-ki a' La-Plata mellyéki Spanyol tartományokban folyó dolgokat: — „A' Santa Féi 10-dik számú Szeretsen Regiment útnak indult Mendóza felé, hogy azt az insurgens sereget, mellyel Generalis Santa Martina a' Cordillerai hegyeken Decemberben Chilibe által útni szándékozott, 4000 emberre pótolja. Ez-insurgens

Generalis Diaz-Velez, a' ki Buenos-Ayresben olyan játékot akart jádzeni, mint Artigas jádzik a' La-Plata' balvagy napkeleti partján, ezen attentatumért több társaival egygyütt fogságra tétetett. Püyredonnak a' fő igazgatónak szép bánása' módja Buenos-Ayresben 's ennek vidékein az előbbeni nyúghatatlanokodást megszüntette, a' kereskedésbéli közösülést, békességet, 's bizodalmat vissza állította, 's már most azon dolgozik, hogy sok jó polgárok, kik az előbbeni egyenetlenségnek tüze miatt hazájokból kivándorlottak vala, meghivassa, hogy hazájokba térjenek vissza. Reménség volt, hogy a' Congressus Tukumanbol nem soká által fogna tétettetni Buenos-Ayresbe, a' melly nagy öszszeközepelődést fogná ezen új országnak adni. Perúbán semmi nevezetes újság nem fordult elő. A' Királyi armada nem régen oly mozgásokat kezdett vala tenni, mintha előre akarna nyomulni: de Potosi és Juini között megállapodott, a' hol az insurgensek a' Generális Guemes vezérlése alatt az ő eleségének útját elvágták, és sok alkalmatlanságot tesznek neki. — A' mi a' Portugallusokat illeti, ezek sokkal fontosabb akadályokra találtak az Artigas alá tartozó La-Platai tartományokban, mint sem a' mellyeken, Európai seregek, a' mellyek az ezen vidékeken szokásban lévő hadakozás' módját nem esmerik, győzedelmeskedhetnének. A' Times erőssíti, hogy a' Portugallus katonák későre vették eszekbe, hogy az ő tötéseik vastagabbak, mint sem hogy puskáik' lyukába beférnének. Egy igen drága hajókat pedig, a' melly munitzióval volt terhelve, mint mondják, elvesztették. Az Európaiak képzelődni sem tudnak arról, hogy melly terhes legyen itt a' hadakozás az olyan ellenség ellen, a' melly itt minden menedék útakat esmér. Mint mondják, az Artigas ellen küldetett Portugallus' sereg' vezérei még 6000 emberekből álló segítséget kérnek Angius Generális Beresford-

tol, ki még most is az egész Portugallus fegyveres erőnek a' fő Kommendánsa. Montevideóban ugyan, tsak 1500 insurgensekből áll az őrző sereg: hanem azt mondják, hogy a' vidéki nép be akar oda annak oltalmazására szállani, mihelyest a' Portugallusok arrafelé fognak közelgetni.

A' Mexikói legújabb tudósításokból úgy látszik, hogy tsagugyan valóság lesz az a' hír, melynek eleinten némelyek nem akartak hitelt adni, hogy a' Királyi seregek egy Monteblando nevű nevezetes erősséget ily hadi mesterség által vettek volna el az insurgensektől, hogy emezek között egy nagy számú csoport, mint szökevény, a' várba beszaladván, ezekkel szolgálatot válolt, 's fegyvert kapott, hanem egy későbbi alkalmatossággal, mikor a' künn lévő seregek a' várat rá való rohanással megtámadták volna, eme' csoport ekkor a' várban az insurgenseknek fordult, a' kik ekképpen a' kettős erő által elnyomattattak.

Szent Ilona.

Azt a' hirt, a' mit az újságok a' Napoleon levelezéséről, melly egy Creolgyermeknek közbenjárása által munkába vétetett volna, 's a' melyről a' múlt pénteken a' M. Kurir is emlékezett, mesélek lenni nyilatkoztatja a' Londoni Ministerialis újság, a' Kurir.

B é t s.

Renátó Cs. Fő Hertzegsége a' maga Olasz országban tett útozásaiból, e' hónap' 17-dikén ide vissza érkezett.

Státus-, Conferentziális-'s külső dolgokra ügyelő Minister Metternich ő Hertzegsége, mélységes alázatossággal eleibe terjesztvén Császár ő Felségének, hogy Februárius' 12-ik napjának mint az ő Felsége' születése napjának minél ditsőségesebb módon lehető meginnepeltetésére, az itt lakó minden rangú Rendek a' mostani mostoha idők miatt szenvedő szegélységnek felsegittetésére, oly reménséggel öszszeállottak volna, hogy ezen jó célzással

való öszszetsatolódást ő Cs. K. Felsége a' maga kegyes oltalma' alá fogja venni, méltóztatott ő Felsége a' maga ez erant való Felséges határozását, az itt következő kifejezésekben kinyilatkoztatni: —

„En a' Hertzogséged által a' Társaság' nevében kívánt oltalmat nem csak hogy örömmel ajánlom, hanem egyszersmind a' Status' minden ezen intézethez befolyással lehető tisztviselői karjainak eleikbe is rendelést adok, hogy minden ezen Társaság' által kérettethető, vagy csak magában is szükségesnek lenni látszható segedelemmel legyenek. Hertzogséged tudtára fogja ezen határozásomat a' Társaságnak adni, 's egyszersmind meg fogja neki jelelni, hogy én az első vagyok, a' ki ezen adománybéli felírásban részesülni kívánok. —

„F e r e n t z.

Aus tri á b a n a' mostani időjárás olyan, hogy M a t y á s napja, a' közönséges idő prófétálás ellen, a' nélkül jöve 's m'la is el, hogy vagy a' jégtöréssel bajlódnia lehetett volna; de jeget sem is tsinálhata, mert essővel jött-el. — De nemtsak Aus tri á b a n van ez így, Eurépanak minden részeiről megegyezőleg írják, hogy a' kevés hó, melly az idén esett, már még a' hegyeken is nagy részint mindenütt elolvadt, 's minden elő jelek jókori és termékeny nyarat ígérnek.

Hasonlót irnak P e s t r ö l , a' hol Febr. 13-dikán hó lepte ugyan el a' földet, de a' milyen véletlenül jött a' téli vendég, olly hamar elenyészett. Más napig mind vízzé vált. Távúlabbról is azt a' tudósítást vesszük, hogy az idő tavaszodni kezd, és sok helyeken már a' tavaszi szántást jó formán elkezdették, nevezetesen F e h é r V á r m e g y é b e n .

Mind ezekhezképpest nem látszhatik felettebb nagy ritkaságnak egy ily Aprilishez hasonlító Februariusban az, a' mit T á t r o l (fekszik Esztergomtól felfelé az országúton, onnét a óratávolságra) Febr. 8-dikán irnak: — „Nállunk, úgy monl, tegnapreggel havas fergeteg volt; 10 óra tájban szivárvány tetszett fel, mellyet tsepergős nyári esső követett. Azouban a' napnyugotrol erősen fuvó szél ezt elüzte, 's délután 2 — 3 óra közt tavaszi tiszta ég mosolygott. Ezt majd hideg szél követte. Estve felé 5 — 6 óra között pedig Neszmély és Komárom felül sötét felhő kerekedett, 's villámokkal dörgésekkel rémitvén bennünket, oly jeges essőt hozott, melly Esztergom Vármegyének több helységet érdeklente, 's nevezetesen Ebed, Músa, Párkány, Esztergom útjában estek, 's azon határokon több ménkövek látszattak lehullani. Kárt tettek-e? még nem tudhatni; de az bizonyára figyelmet érdemel, hogy ez egy nap az esztendőnek minden részét velünk kedvetlenül éreztette.

I t t B é t s b e n a z E r d é l y i szegény sorú alattvalóknak a' Felségénél való Szószólók, Udvari Agens Kibédi Salath Jósef úr, vizelettartó hójagjábéli hosszaskinos fájdalmi miatt, e' hónap' 19-dik napján életének 64-dik esztendejében meghalozott.

Ugyan ezen hónapnak 21-dik napján kimúlt a' világból Fegyvertármester, a' Mária Therésia Katona Rend' Rittere, 's egy Cs. K. Gyalog Regiment' Tulajdonosa Lindenau Fridrik Károly ő Excellentiája életének 75-dik esztendejében, vizi betegségben. Vasárnap temették - el fényes rangjához illő katona pompával.

Febr. 21-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltózádulában 367 5/8 — forintot.
Febr. 22-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltózádulában 368 5/8 — forintot.
Febr. 24-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltózádulában 374 7/8 — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok

(Folytatása a' Nagy Britanniai dolgoknak: —

Parlamentumi Beszélések.

Hogy a' Régens Princz kinyitó beszédére való megköszönő irást nem csak mindkét házak minden jobbítás nélkül megerősítették, hanem már a' Princznek is általadták: megirtuk. Hanem az a' felett folyt beszédekből még hátra vagynak némelly kitarlozni való tikkelyek. Ezeknek olvasása nagyon világosítja a' külső olvasóknak elméjüket az Angliai nagy hazafi embereknek gondolkodása eránt. Tehát ezek között is itt következnek, a' Magyar Kurir szük és kevés leveleihez képest, némelyek.

Jan. 29 - dikén, a' felső házban. —

Lord Grey: — „Senki sem örvendhet, Mylordok, inkább mint én, annak, a' mi a' Princz' beszédére adandó megköszönő irásban arról mondatik, hogy a' mi mostanibékességünk tartós fog lenni. Azonközben engedtessek-meg nekem az, hogy valamennyire hozhassam kétségbe azt, hogy a' mi Ministereink által szerzetett békekötés a' józan politikának megfelelően, a' melynek pedig igen nagy befolyása lehet a' békekességnek tartósságához vagy nem tartósságához. Én szükségesnek lenni tartom most itt egy vélekedésemet kinyilatkoztatni, melyre azolta, hogy a' békekesség' dolga munkába vétetett, nem volt alkalmazhatóságom. Én megvallom, hogy sem a' thrónusról elmondott beszéd, sem a' Lorduraknak arról azolta tett nyilatkoztatásaik eránt, nintsen semmi bizodalmam, azon tekintetben, a' mi a' hadakozásnak elvégzetését illeti; mivelhogy nekem, Mylordok, úgy látszik, hogy az ezen erőssítéskén fundáltató politikai systema, a' helyet, hogy Európát a' békekessgre nézve bátorságossá tenné, inkább a' legnagyobb veszedelemmel fenyegeti. A' békekességnek az ő Felsége Országlószeke által meghatároz-

tott fundamentomai, a' népeknek jussikkal és függetlenségekkel, éppen úgy mint a' valóságos böltsességnek reguláival ellenkezni, minden politikától és igazságtól eltávozni, egy más országok szabadságát semmivé tenni, önnön javunknak ártani, 's a' Britannus armadához való morális befolyások miatt, mindezt mind pedig országunk' Constitúzióját még sokkal inkább veszedelmeztetni, látszanak nekem. (halljuk! halljuk!) A' nélkül, hogy Országlószekekünk, Angliára nézve valamelly hasznos feltételt kötött, vagy pedig az itt előszámlált környűllállások között valamelyiket tekintetbe vette volna, azon Hatalmasságokkal való kötéseiből, kiknek systemájában részesült, a' következett, hogy bennünket azoknak szemekben gyanuság' és bizodalmatlankodás' tárgyává tett, azért, mivelhogy ezek a' mi szerentsénket gyűlölik 's kereskedésünket irigylik, a' melly ellen, a' bevitel tilalmazása 's egyéb gát-lások által éppen azt a' megbántó háborút folytatják, a' mellyet Napoleon folytatt (halljuk!). Ilyen hajlandósággal viseltetnek emez Országlószekek ellenünk, 's ezekkel éppen megegyezőleg gondolkodnak a' népek, a' kik ellenünk feltüzesedve varnak. Mylordok! nekünk csak két-féleképpen lehetett volna alkudozni Frantzia országgal. Vagy velle összeengesztelődni 's a' Frantzia nemzetnek hajlandóságát magunk eránt megnyerni kellett volna, az által, hogy az ő előbbeni Országlószekeinek megbuktatása után az ő belső környűllállásaiba való avatkozástól magunkat egészen eltartóztattuk volna, a' mi is a' böltsességgel, liberalitással, 's igazsággal megegyező, következésképpen a' mi valóságos politikánknek regulája lett volna (mivelhogy a' valóságos jó politikával, a' böltsesség, liberalitás, és igazság, elválhatatlanul összeköttetve vagynak). Vagy pedig, ha úgy mütatták volna magokat a'

környülállások, hogy a' Frantzia nép olyan állapotban van, 's hogy az egyenetlenkedés' magva ezen szerentsétlen országban oly nagyon meggyökerezett, hogy a' közönséges tsendességet veszedelmezthetné, ezen esetben szabadságunk volt, hogy mikor még győzedelmes kardunkat kivonva kezünkben tartottuk, győzodelmi jusainkal éljünk, 's kezességi bátorságnak okáért Frantzia országnak hatalmát úgy megkísínyítsük, hogy azután miatta egész bátorságban lehetünk volna. Egygyik útát sem követte Országlószékünk. Egy harmadikon indúlt el. Arra határozta-el magát a' Bourbon familiának a' thrónuson való megtarthatása végett, hogy Frantzia országban egy armádát hagyjon hátra; melynek a' leve következése, hogy a' helyett, hogy ennek az egytsomóban lévő erejű országnak hatalmát meggyengítette volna, megengesztelhetetlen gyűlölséget gerjesztett-fel ellenünk a' Frantzia népben. Mylordok! mind ezeknek vége gyanithatóképpen a' fog lenni, hogy minekutánna mi a' most uralkodó familiát a' Frantzia thronusra vissza helyhezgettük, ez a' familia végezetre kéntelennek látni fogja magát arra, hogy magát a' thronson az által erőssittse-meg, hogy a' Frantzia nép' erántunk viseltető gyűlölségének engedvén, ellenünk hadat kezdjen (halljuk!). Ha valamelly systema a' másikonál alkalmasabb lehet arra, hogy a' békességnek sokáig való tartatását lehetetlené tegye: így éppen az a' systema az, mellyen a' mi Országlószékünk elindúlt (halljuk! halljuk!). Ez az a' vélekedés, Mylordok, mellyet én, ha akkor, mikor ez a' tárgy a' Parlamentum' előbbeni üléseiben fontolás alá vétetett, jelen lehettem volna, néktek előtökbe terjeztettem volna. Nem soká alkalmatosságunk fog ismét lenni, hogy ezen tárgyat szorofabb fontolás alá vegyük, abban az esetben; ha, mint halljuk, az Anglus seregek Frantzia Országban más elintéztetést vagy elrendeltetést kapván, 's számosságok is megváltoz-

ván, ő Felsége bennünket mind ezekről tudósíttatni, jónak fogja találni. Ezen alkalmatossággal a' Frantzia országgal való egész kötésnek politikája újabb fontolás alá fog vétettetni, kiváltképpen úgy, ha a' mi, már most is igen nagyon szenvedő hazánkra, ezen változások miatt valami új terhek fognak háromlani. —

„A' mi továbbá a' Régens Princznek a' Parlamentumból való visszamenetelekortörténi megtámadtatását illeti (így folytatja szavait az Orator), én, Mylordok, egész szivemből helybehagyta az ezen rút történetért a' Princzhez jóvalltatott bankoló irást. Senki nem bánkódhat ezen büntetelen inkább, mint én. Megérdemelte ezt, hogy megbüntettetésére a' Parlamentum' két házai meghivattassanak. Mindazonáltal igen nagy örömmre szolgál, hogy minden környülállásoknak megvisgalása után meggyőződött lehetek affelől, hogy bár mi rút legyen is ez a' tselekedet magában, 's bár melly igasságos legyen is a' mi ezért való bosszankodásunk, tsakugyan semmi hathatós okaink nintsenek arra, hogy azt higyjük, hogy a' bűnös az ő Királyi Hertzegsége' élete ellen törekedett volna. Én annyival is inkább sietek ezen vélekedésemet kinyilatkoztatni, hogy sem nálunk sem másutt Európában nem látok semmi kívánatos dolgot magunkra háromlani abból, ha azt hiszik az emberek, hogy tsak egy valaki is találtassék Angliában olyan, a' ki ily undok dolgot tudjon tselekedni. Ez a' történet nem olyan, hogy a' közönséges törvényeknél valamelly egyéb különös intézethez kellene reá nézve nyulni. (halljuk! halljuk!). Mylordok! ez vagy ama' szabad nemzet olykorolykor egy kevésse vakmerőbátor módon kívánnya a' maga indulatait kinyilatkoztatni. Nem volt még nagyobb ellensége a' népgyűléseknek, mint én. Senki nem oltárlotta ezeket jobban, mint én. De, tsakugyan nagyon távol vagyok én attól, hogy eme' kérő leveleket irgalom nélkül kárhoztassam. És no-

ha én eme' népgyűléseknek czélzásaikat, a' mellyek ha végrehajthatók volnának is (pedig valamint a' ti úgy az én vélekedésem szerént sem azok), így is igen veszedelmeknek fognak bizonyítani magokat, feletébb hibáztatom: tsakugyan még is hiszem azt, hogy sokaknak jó czélzása van. Tagadom, hogy mind egy sorba lehetne állítani őket. Alig hihetem, hogy azoknak a' száma legyen nagyobb, kik a' Constitu-tzióknak felfordítását kívánják. Nagyon sajnállanám tehát, ha a' történt dolog (a' Princznak megtámadtatása) arra vetődne fogásúl, hogy emez öszszegyűlekezéseknek meggátoltathatások végett, új, 's a' Britan-niai Constitutzióknak lelkével meg nem egy-gyező törvények hozattatnának-be (halljuk! halljuk!). Ha rossz czélzású emberek ta-láltatnának is, tsakugyan még sem volna ez elégséges ok arra, hogy az Anglus nép, melly a' reá vettetett terheket ily példanél-kül való türedelemmel hordozta, az ő Con-stitutzióján fundálódó törvényeitől, a' ma-ga szép reménségeitől megfosztattassék. Ha nem ezeket a' principiumokat fogják kö-vetni Uraságtok, nem igaz jussal kiálthat-é fel az Anglus nép ekképpen: *Kenyeret kérünk, követ adtok!* (halljuk!); azt akar-játok-e mutatni a' népnek, hogy a' Parla-mentum jobb szívvel kissebbíti az ő jusait, mint sem nyomoruságain segítene? hogy az ő panaszait megfojtani kívánja inkább, mint sem kegyes füleket nyujtana azoknak? Én a' jóvallott jobbitásra voksolok."

Lord Harrowby: „Én nem hagyok helybe semmi megjobbitó változtatást a' megköszönő irásban. Az Amerikai hada-kozás után is ilyen inségek követték a' bé-kességet; a' kereskedésnek megtsökkené-se pedig akkor még nagyobb volt mint most. A' több Hatalmasságoknak Anglia ellen való idegenkedése sem igaz, mely-nek tsak az is elég világos bizonytsága, hogy minden Frantzia országban fekvő seregeink-nek fő vezérlését Anglus Generálissimusra bizták. Az újításokra való hajlandóságot

's a' haza' belső inségei miatt való feltüze-sülést, az Országlószék eránt való titkos és nyilvánvaló ellenségeskedés, 's a' láz-zasztó beszédek és irkálások hajtották ily nagy mértékre, hogy a' Státus' feje se' le-hessen bátorságban, 's hogy közönséges módon mérészeljék mondani, hogy egy bizonyos nagy ember áll a' Státus' boldog-ságának útjában. Órizkednünk kell tehát attól, hogy ennek a' rossz léleknek tsak legkissebb tápláló eledelt is szolgáljassunk; a' minthogy én egészen meggyőződve is vagyok a' felől, hogy azok, a' kik ezen háztól valamit lázasztó erőszakoskodásaik által kitsikarni akarnak, boldogúlni te-lyességgel nem fognak. Mi minnyájan melly tisztelettel leborúlunk a' mi Consti-tutzióknak szent oltára előtt, a' melly illy sokféle időnek viszontagságai között megoltalmazott bennünket, 's a' melly, ha felfordúlni találna, önnön omladéki alatt fogna találni bennünket. De meggyőződve vagyok, hogy az ész, lélek, és jó indulat meg fogják ezt az alkotmányt oltalmazni."

Lord Grosvenor: — „A' Minis-tereknek az az akaratoskodása, hogy a' jö-vedelem' kiméllésének magokat ily nagyon ellene szegzik 's a' melynek tsak katonai Despotismus lehet a' következése, szomorúbb jövendővel biztat bennünket, mint a' népnek minden inségei, bár mi nagyok lehessenek is ezek, és ha a' Parlamentum a' maga böltsességével megegyezőleg a' Constitutzióknak ügyét a' magáévá nem te-szi, ennek a' tusakodásnak vagy katonai Despotismuson vagy Revolúción kell el-végződnie (halljuk! halljuk!). Én oly re-ménséggel kívánom mindazonáltal ketseg-tetni magamat, hogy az a' hír, hogy Mi-nistereink armádáknak egy részét Frantzia országból vissza hívni nem akarnák, fun-damentumnélkülvalónak fog találtatni. Én a' jobbitásra voksolok."

Lord Aberdeen, egyéb tárgyak kö-zött legkülönösebben a' Parisi békességet ve-vén beszédje tárgyának, azt, mint min-

den okos gondolkodású's minden környűl-állásokkal esmeretes ember' várakozását ki elégithető kötetést úgy írta-le, 's szavait azon végezte, hogy ő legkissebb változtatás nélkül a' megköszönő írásra voksol.

Lord John: — „Én jónak találom, az azon tétettetni jóvallott megjobbítást. A' mi Angliának az ő külső országokra nézve való állapotját illeti, a' mi kereskedésünk eránt, úgy mond, a' szárazon mindenütt ellenségeskedés uralkodik, mellyet leg-főbbképpen a' békesség' feltételeinek tulajdonithatunk. Pedig a' mi Országlószékünk Liberalis Politikával akart élni. Én a' Liberalis Politikával való élésen azt értem: hogy magát minden más független Státusok' belső dolgába való avatásától (halljuk! halljuk!), 's egy nem kedves uralkodó familiának és egy idegen armádának egy más nemzetre való taszításától, megtartóztatta. Ha volt valaha valamelly Politikának az a' törekedése, hogy a' Frantzia népet a' Bourbon familiától elidegenittse, úgy bizonyjal a' volt az, mellyet a' Szövetségesek követtek. Éppen ellenkezőt szemlélünk IV. dik Henrikben. Ha ő a' Spanyol Tanátslókhoz 's fegyverekhez tsatolta volna magát, bizonyjal meg nem tarthatta volna magát a' thrónuson; egy Frantzia sem ment volna az ő zászlója alá. De nem ő, önnön erejére bizta magát. Páris ostromlásának 's még annak köszönhette thronusát, hogy minden magára válalt ígéreteit telyesítette. Minket a' mi Országunkban uralkodó nagyinségektől tsak a' menthet-meg, ha eddig követett systemánkat egészszen megváltoztatjuk. Egy új Időszámlálást kell kezdenünk, olyant, melly az igasságot nem a' szóokban, hanem a' tselekedetekben fogja keresni.“

Lord Bathurst: — „Hibáznak azok nagyon, a' kik kiszorítólag tsak a' Bourbon familia' helyreállittatását tulajdonítják a' Párisi kötés' czélzásának lenni. Az első tárgya, igaz, hogy e' volt, mivelhogy

ez, legjobb eszköznek tartatott arra, hogy Európa' békessége bátorságos lábra állittatbassék, annyival is inkább, hogy a' Frantzia fegyveres seregeknek indulatjától tartani lehetett. A' mi pedig a' Frantzia végváraknak elfoglaltatását illeti, ez azért történt, először, hogy a' kötésben találtató feltételeknek betölttetéseik eránt bizonyos lehessen lenni, 's másodsor, hogy az alatt a' Frantzia országtól elszakadott tartományok magokat illendően organizálhassák, 's a' magok Frantzia országfelé lévő határainkon erősségeket építtethessenek. Én nem voksolok a' megjobbításra.“

Lord Wellesley: — „Nyomoruságainkban, vigasztalásúl szolgálhat az, hogy nagyobb mértékre hágtak, mint sem hogy tovább titkolni lehetne őket, és ennyivel inkább tsudáalom, hogy mi még is egy olyan megköszönő írást akarunk határozni, melly az ország' valóságos állapotjával meg nem egygyez. Mert vagy most, vagy soha sem kell a' tereh alatt meggörbedett népnek panaszló szavait a' thrónus' lábai előtt hangoztatni. Igasságosoknak kellene lennünk. Elteltek azok az idők, mellyekben a' Britannusok' boldogságával Európában parádézhattunk; mivelhogy a' fene már a' leg-nemesebb részeket rágja, és már eltitkolhatatlan; ezért igasságosoknak kellene lennünk, 's nyilvánóságosan illene beszélennünk. Tavaly a' mondatott, hogy inségeink tsak helyenhelyen valók; most ismét a' mondatik, hogy nyomoruságaink tsak helyenhelyen valók. Ez a' mi kedves kifejezésünk; nyomoruságaink azonban oly közönségesek, hogy ezt mondhatjuk róllok: *Jupiter est quocunque vides, quocunque moveris* (akár hová tekints, Jupitert látsz mindenütt. Nyomoruságot találsz minden nyomon. Én által nem látom tehát, hogy eme' véllem általellenben ülő Lordnak víz-édességű megköszönő projektumát miért betsúljuk többre, mint az ő barátját (a' Lord Greyt,) a' melly sokkal hatóságosabb. A' mi azonban más felől az

újitásokat illeti, ezeknek én is legnagyobb ellensége vagyok. Hogy a' népnek közön-séges választói jus adattassék, 's hogy a' Parlamentum minden esztendőben változ-zék, ez átaljában nem tsak országunk' his-toriájától egészen idegen, hanem Consti-tutzióknak belső minémiségével is ellen-kezik. Egy ily értelemben vétetett Re-formatió, Revoluzió (halljuk! halljuk!). E' nem tsak magát a' szép al-kotmányt, hanem átaljában minden ren-dünket és országlásunkat semmiyé tenné. De mit mondok? azt akarom-é én ez által jelenteni, hogy ezen újítókat halgatni kén-szerittsük? hogy az Anglust a' maga leg-szebb jusától, a' szabad beszélléstől, meg-fofszuk? Oh nem! (halljuk! halljuk! halljuk!). Mylordok! mi sokkal neme-sebb célragyülekeztünk össze. Én a' Con-stitúzió védelme alatt születtem, ennek principiumai szerént neveltetem; feok nem köszönhet ennek többet, mint én, egy familia se' többet mint az enyim. Azért szeretem, azért bámulom én ezt, 's élete-met is örömmel feláldozom érte. *De-fendi rempublicam adolescens, non deseram senex.* A' kiméllést 's a' szükségtelen köl-tségeknek kevesítését, véremnek 's javaim-nak feláldozásával is jovallanám: de prin-cipiumaimat soha fel nem áldoznám; élni halni ezekkel akarok."

Ugyantsak a' felső házban Febr. 4-di-kén is fontos vetélkedések fordultak elő, mellyeknek tárgyául a' Régens Princznek a' népgyüléseket illető papirosoknak meg-visgáltatására nézve a' két házakhoz küldött jelentése szolgált (lásd a' 15-dik számú M. Kurir' 112-dik levéllapját). Lord Sid-mouth ily szavakkal jovallotta, hogy meg-köszönő irást kell a' Princznek ezen jelen-tésére nézve határozni: — „Uraságtok meg-győzöttetek lehetnek, úgy mond, affelől, hogy ő Kir. Hertzegsége fájdalmas érzé-kenységgel határozta magát ezen jelentés-tételre. Felettebb nagy kedvetlenséggel

vették magokat ő Kir. Hertzegsége és Ta-nátsosai, a' haza' és Constitúzió eránt való kötelességből, arra, hogy a' Parlamentum-nak jelentést tegyenek affelől, hogy az or-szágnak külömbkülömb vidékein oda cél-zó öszszegyülekezések és öszszeesküvések tartatnak, hogy az alattvalóknak szeretete ő Felségetől elidegenittessék, hogy szemé-lyét és uralkodását gyűlölséggé és meg-vétetetté tegyék, hogy a' jó gondolkodású lakosok' szabadságát veszedelmeztessék, és hogy törvényeinknek 's Constitúziónk egész systemáját fenekestül felfordítsák. Ura-ságtok meggyőződöttek lehetnek affelől, hogy egy ily tulajdonságú nyilatkoztatás nem tétetethetett külömben, hanem tsak sürgető voltafelől való leghathatósabb meg-győződéssel. Mindazonáltal én most egyéb-eránt semmi további eszközöknek elővétet-tetését legkissebbnyire sem projektálok. A' Parlamentumnak fel kell függeszteni a' maga ítélet-tételét addig, míg az eleibe terjesztetett papirosokat egy titkos biztosság által meg nem vizsgálatta, 's ennek azokrol való tudósítását meg nem halgatta. A' do-log' minémiségére nézve előre tsak ezt az egy környűllállást tartom szükségesnek el-múlászthatatlanul megjegyezni, hogy ezen jelentés 's ezen papirosok, emez ir-tóztató 's a' nemzet kisebb részét kimond-hatatlanul szomorító gonoszsághoz, a' melly Januárius' 28 dikán a' Régens Princz ellen elkövetetett, legkissebb öszszetsatolódás-ban nintsenek. Ha szintén meg nem tör-tént volna is ez az esztelen gonoszság, az ő Kir. Hertzegsége' Tanátsosai tsakugyan még is elkerülhetetlenül szükségesnek len-ni tartották volna, a' kezeikben lévő tuda-sításokhoz's dokumentumokhoz képpes-t, azon jelentést a' Parlamentum' eleibe terjeszte-ni, melyről itt szó van. Én hát ehez képpes-t azt jovallom, hogy határozzunk meg-köszönő választ a' Régens Princzhez ezen írásoknak közlésiért, oly megjegyzést té-vén a' köszönet mellé, hogy ezen papiro-sok haladék nélkül meg fognak vizgáltatni."

Lord Grosvenor: — „Azok a vádák, mellyek által most a' nemzet illetetik, rettenetes neműek. Azonközben, ha csak ugyan vagynak effele gyanus öszgyülekezések 's öszszetsatolódások, én meggyőződött vagyok affelől, hogy ezek csak a' Ministereknek nem bölts magokviselete által okoztattak, a' kik magokat minden kimélléseknek ellene szegezték, 's a' nép' szavára semmit nem ügyeltek.“

Lord Holland: — „Kérdés, hogy vagynak-é illy gyülekezések 's öszszetsatolódások oly nagy mértékben, hogy megérdemellyék a' Parlamentum' eleibe való hozattatást, vagy pedig hogy az egész dolog nem bizonyos személyeknek mesterséges fogása lehet-é, mellyel oda volna a' célzás, hogy valami olyan hamis lármázás támasztathassék, a' melly ezen személyek hatalmának neveltetésére hasznos legyen. A' Ministerek megmútatni köteleztetnek, hogy nem csak a' feladatott titkos öszszetsatolódások megvagnak, hanem azt is, hogy az Országnak fennálló közönséges törvényei a' rosznak meggátoltathatására nem elégségesek. Gondolhatóképpen nem most van az ideje annak, hogy, midőn a' nép illy rendkívül való inségeket szenved, valami olyan dolog követtessék-e, melly által ő meg jobban felingereltessék. Ha valaha szükség volt a' szelidségre és engedőségre, most bizonyosan van. Öt hónapja, hogy a' népgyülések tartatni elkezdettek, 's mi nemes kevélykedéssel szemléltük, hogy a' nép mindenütt a' Parlamentumra függesztette szeméit, hogy szenvedéseinek enyhülést találhasson. Hogy mi okon halasztották annak öszszehívattatását ezen környülállások között ily sokálg, nem foghatom meg; 's most pedig, midőn már öszszegyülekezve van, a' legfőbb eszközök, mellyek elővétettettek, abban állanak, hogy a' közönséges gondolkodás' módja, félelmesség és gyanussá tétetik. Ez a' dolog rettenetes jövendőt jelent. A' veszedelemnek szorgatóságát meg kell nyilvánosságosan mutat-

ni, jelöb, hogy sem valami olyan eszközhöz nyulnánk, a' melly félelmes, és a' melly miatt a' nép szabadságának csak legkissebb rovidséget is szenvedni kellene.“

Lord Liverpool: — „A' Princz' jelentésében böltsen elkeültetett, hogy semmi olyan dolog elő ne hozattassék, a' mi által a' Parlamentum arra köteleztetne, hogy ezen kérdésnek megfontolásával bajlódjek: hogy valyon szükséges leszen-é valami új eszközöket elő venni? Hanem e' mellett csakugyan roszszül tselekedtek volna a' Ministerek, ha azon tudósittatásokat, mellyek eleikbe adattattak, a' Parlamentumba nem küldötték volna a' végre, hogy ez azokat titkos megvizsgáltság alá bocsássák. Ez által senki semmi bajba belé nem bonyolittatik, 's azonban még is ki fog nyilatkozni, hogy valyon leszen-é szükség új eszközökhöz való nyúlásra, vagy nem leszen? Ha szükséges leszen, ezen esetben valamint egy felől a' népre 's ennek jusaira és szabadságára, úgy más felől a' Constitúciónak 's az Országlásnak fenntartására, kell figyelmeznünk. Hol mutattatott a' Princz' jelentésében a' nemzetnek nagy többsége eránt valami békételenkedés' vagy gyanuskodás' jele. Sohol sem. Ez a' többség bizonynyal valóságosan hajlandó a' Constitúció eránt. De azonban valamint mindenütt úgy Angliában is találatnak nyughatatlan, békételen, és vagyontszomjúhozó emberek, kik a' közönség' inségeit a' magok célzásának végrehajtására kívánnák használni, melly miatt a' jó lakosok is eltsábittathatnának. Ily környülállások között nagyon büntetésre méltó volna a' lágy-ság.“

Lord Grey: — „A' földnek színén lakó népek közzül még egy sem helyhez-tetett a' maga képviselőibe, a' maga rend-kívül való szenvedéseik között, soha oly nagy bizodalmat, mint most az Anglus nép. Annyival is inkább köteleztetünk vigyázni, hogy az ő szabadsága megolalmazassék.“